

מדינת ישראל
הכנסת

ט.ל.

פרוטוקול מס' 7/נ

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', כ"ה בשבט תשי"ג - 10.2.53, בשעה
9.00

נוכחו:

- א. אלטמן - היו"ר
- ח. בן-אשר
- ב. הראל
- ג. כצנלסון
- ד. כפרת
- ה. נצר

מוזמנים:

- מר בר-סלע - המנהל הכללי של משרד הסעד;
- מר קורי - ממזכיר הכללי של משרד הסעד;
- מר קרמר - גזבר משרד הסעד.

סדר-היום:

סקירה על פעולות משרד הסעד.

היו"ר א. אלטמן:

אני פותח את הישיבה.

בישיבה הקודמת החלטנו להזמין את נציגי משרד הסעד, ואנני שמחים לבואם היום. הוועדה מעוניינת לשמוע על מצב התכניות של העבודות במשרד הסעד לגבי העתיד.

מר בר-סלע:

המנהל הכללי של משרד הסעד

אני שמח להודמנות זו שניתנה לי, כדי להכיר אישית את חברי ועדת הכנסת של ועדת השירותים, ואשר לה יש ענין מיוחד לעבודות משרדנו. הנני חדש בתפקידי, ואני מבקש במידת-מה יחס סולחני לגבי הסקירה שאתן מהטעמים הנאים: ההזמנה נתקבלה באיחור רב, היא הגיעה אלינו רק שלשום, והעבירו אותה רק אתמול. וכך לא היה סיפק בידי החברים להתכונן. אני עצמי מכהן בתפקידי זה השבוע השלישי.

הזמן שהתחלנו לטפל בו איננו מתאים, ואף איננו נוח להיכנס לבעיות משום שאנו קרובים לסיום שנת התקציב, המצוקה הכספית, הדאגה והטיפול בתקציב החדש, שהוא נמצא בשלבי דיון. אח"כ, ישנם עוד

איי-אלו תפקידים, שדרשו את פתרונם אחרי הריאורגניזציה והצמצום במסדר, כל הדברים הללו אינם נותנים אפשרות של עבודה שקטה. לחד עם זאת, ברצוני לומר, שיטתם דברים כלליים בהם התחלנו, אשר הוטל עליהם להרכיב ועדה סוציאלית. המסדר טוב, כי אין אנו ציבורית מספקת, ומוטב שהדברים ייעשו דרך המסדר, ויועברו דרך צנורות מתאימים. אנו מקווים, כי נביא את הצעותינו בענין זה בימים הקרובים.

עוד דבר, שהכביד עלינו במיוחד, הוא הקמת מפעלים חדשים סגורים, שהבאנו את תכניותינו לפני נציבות המנגנון האוצר. כמה מוסדות שהתחלנו בהקמתם, כגון: בחיפה, המוסד לחרשים אלמים; הרחבת המוסד "אובין" הנמצא בהרצליה, המוסד בעכו, ביבנה ועוד. ביניהם מוסדות שמחכים רק לפתיחתם. לא יכולנו לקבל עובדים חדשים, כי אמרו שהמטרות קפואות.

הואיל ואנו נמצאים בסוף שנת התקציב, האוצר מתיירא לתת תוספת לסנה הבאה. הדברים הללו נאמרים באופן כללי לגבי השגת התקציב; לתת כל ההקלות לגבי כל אותם המוסדות שההסקעות בהם כבר נעשו ואין טעם שהם יישארו סגורים על ציודם.

יש לנו קושי בתשלום המסכורות לעובדים. לדעתי, אם חברי ועדת השירותים יוכלו לעזור לנו בסניפים הללו, הרי זה יהיה לברכה.

פעולותינו מתחלקות לסלנשה סוגים: במקומות שיש מועצות שלטון; במקומות שאינם מאורגנים ע"י לשכות שאנו מקימים ומחייבים אותם; ובמעבדות ובמחנות מעבד. כל העבודות שיטתן, כמעט בכל מקום, חוזרות לפי שלושת הסטחים הללו, הן לגבי המבנה והן לגבי הנוער. העבודות הן ארציות.

אני לוקח את מפעל הילד והנוער. זוהי ראשית הפעולה. אנו מבחלנים פה בין הילד הנורמלי ובין הילד הדפקטיבי.

אח"כ - הזנת הילד. אנו מקיפים עכשיו כ-70,000 ילדים במקומות שונים בארץ, המקבלים ארוחה או חינוך לגמרי, או בתמיכה. ישנו חלק קטן שמסלם כמעט את הסכום המלא.

ועדת לבון מינתה ועדת טסנה למניעת כפילויות, כמו: משרדנו עם משרד החינוך, משרדנו עם משרד המספטים. אתמול קרה משהו ואני חושב שהוא לטובת הענין - נקבע כי מפעל ההזנה הוא מפעל סוציאלי. מפעל ההזנה קיים בגני-ילדים, ואח"כ בבתי הספר. מפעל זה קיים גם לנוער העובד והלומד בבתי הספר. כפי שאמרתי, נקבע, כי מקומו של מפעל זה צריך להיות במסדר הסעד. אם יש מטבח ליסודי, ואם ישנן מורות הנותנות שיעורי הזנה, אז המטבח, לפי הרכבו, הפרודוקטים וכו' - מוכרחים להיות על-ידינו.

אני, במקרה, גר בהרצליה, ואני רואה שהרוב המכריע של הילדים מסלם כמעט מחיר מלא עבור התזונה. בית-הספר זה טוען כי מפעל ההזנה נותק.

משום כך, איננו יכולים להסכים לכפילויות. ההכרעה נפלה ב-3 נגד 2, שכל המפעל הזה צריך להיות בידי משרד הסעד.

אנו מעוניינים שתהיה הבנה שכל העניינים הנוגעים לנו יימסרו למשרד הסעד; שנקיים ועדות טסנה ושיהיה תיאום.

דוגמה טובה: יתכן שתהיה קואליציה בין משרדנו למשרד המספטים, מצאנו כי תחום האמיר מקומו במסדרה. העמדנו בפני עובדה ומצאנו, שאיי-אפסר לעבוד עם בית הסוהר, כל עוד ענין זה בידינו ובידיהם. אנו מחסלים את הדבר הזה ונעביר מחלקה זו למסדרה.

המוסדות שהקימונו אותם, והעומדים על תלם על מנגנוניהם וכו' - אנו מעוניינים להמשיך בהחזקתם.

שאלת גן-ילדים עומדת להכרעה. בארצות רבות ידוע מפעל זה כמפעל סוציאלי. גן-ילדים איננו נכנס בחוק. אינני מדבר על גיל 5. הטיפול של משרד הסעד הוא שונה מזה של משרד החינוך. כשאנו מתדיינים אם יש סימון או אין סימון לפתיחת הגן, אזי אנו באים יותר לידי הכרה, כי יש צורך בפתיחת הגן רק מבחינה סוציאלית. אם במקום מסויים נמצא שיש כך וכך אמהות הרוצות לעבוד ואינן עושות כן רק בגלל ילדיהם, הרי במקרה זה משרד החינוך איננו פותח שם גן. ואילו אנו, פותחים גן לגיל 3-4. אנו אומרים, שגני ילדים הללו, שהם סוציאליים ולא חינוכיים, צריכים להיות ברשות משרד הסעד. הצענו, איפוא, להקים ועדה לתיכנון שתהיה משותפת, וביחד עם בא-כחנו ובכ"ח משרד החינוך יחליטו היכן לפתוח את הגן. הפיקוח הפדגוגי יהיה בידי משרד החינוך. אולם, ההחזקה והטיפול - בידי משרד הסעד. לדעתי, על יסודות אלה נוכל להגיע להסכם עם משרד החינוך.

זאת ועוד: הסירות למבחן והמוסדות הסגורים לעברייני הצעיר. לפעמים מאסימים אותנו שאנו כאילו אצים לקראת פתיחת מוסדות חדשים, ואח"כ אנו אומרים שמליטהו אחד יחזיק בהם. אני מודה, יש לנו לפעמים רגישות-יתר לגבי זה, ומצד שני - אנו עומדים בפני קשיים. אתן דוגמה: המוסד "עוגן" לעבריינים, הנו מלא עד אפס מקום, והנה אחד הסופטים מוציא פס"ד - לשלוח את העברייני הצעיר למוסד. פה סופט זה מוציא פס"ד כזה, וסם עוד סופט מוציא פס"ד כזה, וכך מתווספים בסה"כ פסקי-דין בגזן אלה - לקבל 10 ילדים עבריינים חדשים. קצין המבחן סרב לקבל מסום שהוא טוען, ובצדק, כי אין מקום עבורם. הפונים טוענים: אם יש לכם מקומות ל-40 נערים, הרי לא יהיה מסום אסון אם יהיו 42. בינתיים, הסופטים מוציאים את פסקי-דינם, והם מחליטים להעביר את הנערים למוסדותינו. כמובן, זה מצריך מטפלים נוספים, ושוב - הבעיה נעשית לקשה.

המוסדות הסגורים שלנו, בעיקר לילדים דפקטיביים, הם יקרים מאד. החזקת ילד כזה עולה 80 לירות לחודש. במוסד גסטו, למשל, יש על כל 3 ילדים עובדת אחת. כמו-כן, יש לקחת בחשבון את הסטאף הטכני, הסירות מסביב, המנהל, החצרן, שומר לילה. כסילדים אלה מגיעים לגיל 18, דינם כדין תינוקות. במוסד גסטו יש לנו 115 ילדים. אנו מרחיבים מוסד זה, ובעוד שבועיים יהיה מוכן להחזקת 210 ילדים נוספים. דבר זה ידרוש הגדלה של סטאף, ומפני זה אנו מתיראים. אם ההרחבה תסודר בהתאם לתכנית לקראת שנת התקציב 1954/55, הרי אז ייסארו לסידור עוד כ-250 ילדים דפקטיביים. כל הבניינים שבדוטנו תפוסים.

הנה, למשל, לא היה לנו מוסד לילדה עבריינית. ואנו כעת מקימים מוסד כזה ליד יבנה. אנו מקווים שהוא ייבמר בימים הקרובים. ומאידך, טוב נעמוד בפני הבעיה הקשה של תוספת עובדים וכו'.

ברצוני לעמוד על בעיית המבוגרים. איננו יכולים לומר כי הקימונו הרבה מאד מפעלים קונסטרוקטיביים ליוגרים. היינו רוצים עד כמה שאפשר להקים מפעלים קונסטרוקטיביים לטבוגרים שאינם לגמרי מחוסרי כל אפשרות; יש ביניהם עובדים שלטכת העבודה, כרגיל, איננה יכולה לתת להם עבודה. יש לנו הסכם בכטה מקומות עם לשכות העבודה.

יש כמה מאות אנשים סמודרו על ידינו בצורה כזו, ואנו מקווים כי בתקציב החדש יסודרו עוד 200 איש, אותם נוכל להכניס בכל מיני עבודות חלקיות המותרות להם לפי כושרם הפיסי, וכו'.

הסעיף עוורים שאנו מטפלים בהם, ואטר בתכניתנו להקים מרכז לסיקומם של עוורים אלה, זהו מקצוע שצריך להיות מותאם, ואנו באים נוטאים ונותנים עם "מלבן". יש לרכז את התוצרת סמוציאים העוורים, כמו: סברסות, מטאטאים. לתוצרת זו יש צרכנים גדולים, כמו משרד הבטחון, משרד החינוך, משרד הסעד ועוד. צרכנים גדולים אלה אינם מסכימים לקנות מקבוצות קבוצות של אנשים, ואטר הם אינם יכולים לחייב את המוסדות לקנות דוקא מתוצרת העוורים. משרד הבטחון טוען, ובצדק, כי אם היה קיים מחסן בו היו העוורים מספק את סחורותיהם, כי אז היה להם יותר קל. אנו נמצאים כמו"ס על הקמת מחסן למטרדה זו.

יש לנו עובדות אשר הן קדמו למדינה, ואשר יש להן ותק ונטיון בעבודת המעד. יש צורך להבניס זאת במסגרת מסלכתית אשר תחייב אחרי-כן את המשרד להכיר בעובדות הללו. העובדות הללו אינן מרוצות מדרגותיהן הנוכחיות. דבר זה דורס את תקונו ואין מנוס מסגו, ואנו סוכרחים להתגבר על כך.

אני מגיע לסאלת פריאורגניזציה של המשרד, שאין לי עדיין לומר דבר, משום שטרם התגבש הדבר עד כדי כך.

אנו רוצים, קודם כל, להעביר ככל האפשר, את הפעולות למקומות העבודה. המשרד המרכזי הוא שיתן את ההכוונה, את התפקיד להדרכת הפעולות. אולם, אנו רוצים שביצוע הפעולות ייעשו במקומות. במקומות שאין עדיין לשכות, אף שם אין אנו רוצים לנהל את הפעולה מהמשרד הראשי, אלא המשרדים האזוריים הקרובים ללשכות המחוזיות, הם-הם שיבצעו את הפעולות, כדי שהעובדים במקום יבצעו את הפעולה במקום, ודבר זה לא יצריך שהעובדים במרכז יתרוצצו. לא אומר כיצד נוציא תכנית זו לפועל, אך זה ברור לנו, אנו יודעים מהי התכנית בה אנו מעוניינים.

זאת ועוד: אנו סוכרחים להגיע לידי צמצום בתקציב. אנו יודעים שאין בינינו אנשים ההולכים בטל עכסיו, ז.א., שכל צמצום דורס צמצום בעובדים, וארגון יעיל יותר של עבודה.

יתכן שטוב היה שהפיקוח וההדרכה שהיו עד עתה, יסתעפו למקומות טובים. היה לנו פיקוח על סיקום הנוער; היה לנו פיקוח על נוער עזוב, על טיפול מונע ועוד. לדעתנו, כל המפקחות העובדות בשטחים הללו, תעבורנה הכסרה מיוחדת אם של תנאים סוציאליים. אנו סוכרחים לקבל עובדת סוציאלית בידענו היטב שהיא מוסמכת בפיקוח על מועדון אי-סם, על מטבח אי-סם, וכל שאר הצרכים הקטורים בכך. מפקחת כזו תסנע מלקבל עובדות נוספות.

אין לנו דרך אחרת מאשר לנסות ליעל את העבודה הזו, ובמקום 4 מפקחות תהיינה רק שתי מפקחות. במלים אחרות - צמצום ויעילות.

את התקציב נאלצנו להגדיל, והצענו אותו בסכום של קרוב ל-11,000,000 לירות, בו בזמן שהתקציב של אשתקד היה קרוב ל-6,000,000 לירות, מלבד התקציב שאוסר לנו עבור הפליטים בסכום של 144,000 לירות, כמו-כן זה מלבד התקציב עבור המעברה או טחנה העולים פרדס-חנה הנמצא ברשותנו בסכום של 5,750,000 לירות.

היו"ר א. אלטמן: באיזה מעיפים מתבטאת הכפלה זו?

מר בר-סלע: התקציב המבוקש איננו מתייחס לאדמיניסטרציה. תקציב האדמיניסטרציה שהיה 721,000 ל"י, אנו מגדילים ב-878,000 ל"י.

עיריות כמו: תל-אביב, רמת-גן, רמלה, לוד ועוד, אשר יש להן שלטון מוניציפלי, מקיימות לשכות סוציאליות. הסתתפותנו בתקציב הלשכות בשנה שעברה היתה בסכום של 1,162,000 ל"י, ובשנה זו אנו מציעים 2,668,000 ל"י, למעלה מכפליים. ואני בטוח שאף אם האוצר יעמיד לרשותנו סכום זה, לא יעלה בידינו לספק את הדרישות. אקח לדוגמה את עיריית תל-אביב, שתקציבה מגיע עד כדי 2 מיליון לירות, הרי סכום הסתתפותנו בשנה הנאה יהיה 350,000 ל"י. בשנה שעברה לא נתנו לעיריית תל-אביב את 200,000 ל"י שהובטחו על-ידינו. אומרים שעיריית תל-אביב הנה עירייה עסירה, מאורגנת וכו', ועל כן יש לה שירותים מסודרים יותר מאשר במקומות אחרים.

אנו מבקשים את הגדלת סעיף זה במטרה לעודד את האיניציאטיבה של המקומות. משום כך אנו חושבים, שגם אם נציע לעיריית תל-אביב 350,000 לירות, הרי סכום זה לא יספק את הצרכים.

תקציב הסעד של כל הרשויות המקומיות הוא
6.881.000 ל"י, מלבד המעברות, והמטלה תשתף ב-2.668.000 ל"י,
כלומר ב-38,8%.

אם כן ברור לי שאנו עושים עוול לכמה מקומות,
אך זה מתוך הנחה שאילו היינו באים להגדיל את התקציב למקומות הללו,
הרי היינו נאלצים לקצץ במקומות נחשלים מאד.

במסדר האוצר אומרים כי השרותים שלנו הם יקרים

מאד.

תקציב סעיף המעברות ומחנות-מעבר היה
2.970.000 ל"י, אנו מציעים 550.000 ל"י.

הטיפול הסוציאלי בילד שהיה 429.000 ל"י
בקירוב, אנו מציעים 897.000 ל"י, וזאת בגלל ההתיקרות.

הזנת הילד שהיה 750.000 ל"י, אנו מציעים
1.500.000 ל"י. אנו מבקשים להרחיב את מפעל ההזנה. אנו מקווים כי
יהיה עוד דיון נוסף על ההרחבה הנובעת במו"ס עם "יוניצף".

הטיפול הסוציאלי במבוגר שהיה 107.000 ל"י,
אנו מציעים להגדילו עד כדי 225.000 ל"י.

כטובן, שאיננו מסלים את עצמנו שתקציב זה
יאוסר ע"י האוצר. אך זאת אגיד, כי אם יקוצץ משהו מהתקציב, הרי
הוא יפגע בצרכים רבים והוא ידאיג אותנו במאד מאד. יתר על כן,
לא יהיה באפשרותנו אפילו להחזיק את המוסדות הקיימים לגבי העתיד.

בקשר למה שנאמר על ועדת לבון, ברצוני לדעת,
מה מצב הצמצומים, מה הוצע ומה מוצע?

היו"ר א. אלטמן:

(ב) אם מדובר על צמצומים והכוונה לא רק
לצמצומים במנגנון, הרי המגמה היא לצמצם בכל השטחים ככל האפשר, זאת
אומר, סתפקיד המסדר להציל את השירותים שקיים עד עתה, האם הגירוי
הוא להכפיל את התקציב כאשר המדובר הוא בצמצומים?

(ג) הואיל ואנו מתקרבים לסוף שנת התקציב,
היינו מעוניינים לדעת כיצד הוצע התקציב של אשתקד. האם הוא הוצע בהתאם
לסעיפים שנקבעו? אומר מדוע. אני שומע, וגם שמעתי, על מסודים אחדים
שנשאר להם עודף מהתקציב, כלומר, הם לא הוציאו את כל התקציב. ברצוני
לדעת אם התקציב של מסדר הסעד הוצא כולו או אם הוא הוצא לפי הסעיפים
שנקבעו מראש, או שהוצאו ע"י העברה מסעיף לסעיף.

(ד) מצד אחד, שמענו דברים סותרים. שמענו
על נטייה לדצנטרליזציה, ומצד שני שמענו, כי בכל זאת המסדר המרכזי
צריך לבצע את הפעולות. השאלה היא: צנטרליזציה או דצנטרליזציה?

(ה) באיזו מידה מספיע מצב האבטלה בארץ

על התקציב החדש?

(ו) במקרים רבים דובר על הכפלת התקציב,
יוצא איפוא, שיט להגדיל את השירותים. כיצד אתם מתארים לעצמכם הגדלה
זו כאשר המדובר הוא על צמצומים? האם זה כולל רק את האדמיניסטרציה
שלכם, או גם את הלסכות בכל חלקי הארץ?

ש. כפרית:

למעשה, השאלות טרצית לטאול נשאלו כבר ע"י
היושב-ראש.

כאשר המדובר הוא בריאורגניזציה, הרי זה מתוך כוונה של עול המשרדים, של יתר צמצום בענפי פיקוח, של איחוד מחלקות בתוך המשרדים. ברצוני לדעת, כיצד דבר זה מתבטא במסדר הסעד?

בהתאם לדבריו, מר בר-סלע, ואיתי כי עמדת בעיקר על הרחבת מוסדות סגורים, על שיקום העוורים, על הסעד למבוגרים; כמו-כן, הזכרת את הסעיף הזנת הילד, ואמרת בין השאר, כי לסעיף זה אתם מציעים תקציב כפול. כידוע, ארגוני הנשים, המהווים גורם מכריע בהזנת הילדים, לא סוחררו מתפקידם זה. כאשר דובר כאן על הזנת 70,000 ילדים, הרי לא באה הצעה חדשה המטנה סעיף זה. אם כן, מדוע באה ההכפלה?

בקשר למיעוטים, נדמה לי שהתקציב היה קטן

סהכום המוצע פה.

זה היה סעד לפליטים.

מר בר-סלע:

הייתי רוצה לקבל פרטים על תיאום הפעולות במשרדים אחרים.

ש. כפרית:

ברצוני לדעת בענין הגנים, כיצד סעיף זה השפיע

על התקציב.

באיזו צורה מתבטאת העזרה ללסכות? האם היא ניתנת לפי הסכם אחוזי, או לפי ידיעה ברורה

ד. נצר:

בין המסדר לבין הלסכות?

האם נכון הבינותי, שלשכה מקומית מקבלת תקציב אשר היא בעצמה יכולה לכלכל אותו? ברצוני לדעת, לאילו שירותים היא מקבלת תקציב. שאלה זו הנה בעיני, שאלה ציבורית.

(ב) ברצוני לדעת, מה היתה הכוונה סכל ההזנה בנתי-הספר תהיה בידי לשכת הסעד? אם כן, באיזו צורה? האם כל הפרסונל, יהיה ברשות הסעד, ולא רק המפקחות המקצועיות? אני מעונינת לדעת, כיצד שאלה זו תסודר, מסום שאני יודע כי שאלה זו סנויה במחלוקת זה כמה שנים.

(ג) בקשר לבעיית מבחן הנוער הנמצאת במו"ס עם מסדר המטפטים, ברצוני להביע מסאלה - שבטיה זו תתברר ביתר פירוט.

(ד) בענין העבריינים, ברצוני לדעת מהי מידת ההתענינות וחיות-הדעת ביחס לנערים עבריינים; באותה מידה ברצוני לדעת על האסירים והמטטרה.

(ה) גני-ילדים: יש לי קשר עם ארגונים צבוריים חפשיים. אם כן מה רואה מסדר הסעד, כאשר הוא מוצא טובי במוסדות והארגונים הסונים. הרי עצם הטיפול הוא בידי מסדר הסעד. ובכן, מהי מידת הפגיעה אשר מסדר הסעד רואה בה?

(ו) האם כבר חשב מסדר הסעד על הקטרים והיחסים על שיכולים להיות בפיקוח/הגופים הציבוריים בארץ?

ב. כצנלסון:

ברצוני לקבל פרטים על מסכורות העובדים הן במרכז והן בלסכות. על איזה יסודות עומדים להקים את המועצה הסוציאלית. האם מסדר הסעד רואה עכשיו, כאחד התפקידים שלו, את תיאום וכיוון הפעולה שיש לתת לארגונים חפשיים מתנדבים? המדובר הוא על "מלבן". אני חוזרת: באיזו צורה רואה מסדר הסעד את בצוע העבודה?

ב. הראל:

מדוע משרד הסעד שואף להרחיב או להגדיל את השפעתו ואת פעולתו בסטח של מוסדות חנוך?

על כריאות לא הוזכרה אפילו מלה אחת. לדעתי, כל מוסד חנוכי ובריאותי קשור גם בבעיות סוציאליות. האימפריאליזם של משרד הסעד - ואני שומע זאת גם ממשרד הבריאות - הוא הרבה יותר מסוכן מאיזה משרד אחר. הרי מה שמטחרר את הסעד הוא, להעביר לפעולה קונסטרוקטיבית גם אם יש אספקט סוציאלי. מסום כך אני אומר, מדוע משרד הסעד צריך להרחיב את פעולתו במוסדות חינוך ובריאות. האם לא יותר נכון להסאיר את עניני הבריאות למשרד הבריאות, אשר בין כה הוא עושה את הפיקוח, ואשר משרד הבריאות בין כה מושיט את עזרתו במחלת הגזזת, למשל? האם אין זה יותר יעיל וטסום שפעולה זו תיעשה ע"י משרד הבריאות? אין זו דעתי, אלא זוהי דעת מוסחים רבים, האומרים, כי מוטב יהיה אם משרד הבריאות יעשה את כל פעולות הבריאות. הייתי מעלה דוגמאות רבות אחרות. לדעתי, דבר זה גורם בזבוז רב.

לי נדמה, שאתם הנכם אנשים חדשים במקצוע, ובגלל זה אני מחכה שתתיחסו לשאלה זו מתוך שיקול דעת ולא מתוך רוטינה וגם לא מתוך אימפריאליזם.

היו"ר א. אלטמן:

החברים עכשיו הצטמצמו בשאלותיהם, לפכה מהם הדגישו שיש להם להוסיף על שאלותיהם. השאלה היא אם נשמע כעת את התשובות על השאלות או לא.

ה ו ח ל ט

לשמוע כעת את התשובות על השאלות.

מר בר-סלע:

עד כמה שאוכל להשיב על השאלות, אסיב.

ברצוני לומר דבר אחד: המועצה הסוציאלית תקום בערך על אותם היסודות שהיו, מתוך הנחה שבינתיים קמו מוסדות מסלתיים, ואנו רוצים לסתף את באי-כח כל אותם הארגונים הציבוריים, אנשי חינוך המטפלים בשטחים אלה, ואנשים שיכולים לתרום תרומה ניכרת כמובן המחקר.

ברצוני לענות על השאלה - צנטרליזציה ודצנטרליזציה: אנו שואפים לצנטרליזציה כמובן ביצוע מחוץ למוסדות ארציים. אתן דוגמה: המוסד ההולך ומוקם בירוסלים לחרשים-אלמים, איננו רק לאנשי ירושלים. בניית המוסד הוא ברשותנו, ואילו בית הספר נמצא ברשות משרד החנוך. כשאסתי ביצוע הפעולות, הרי התכוונתי בדברי אך ורק על פעולות ארציות.

היו"ר א. אלטמן:

האם הכוונה בדצנטרליזציה היא, למסור את הביצוע של הרשויות המקומיות לענפים של המרכזים

הנמצאים במרחב?

מר בר-סלע:

ביחס לשאלה, מהי מידת ההתערבות שלנו, אני מסיב: באותם המקומות שיש שם לשכות מסודרות, סלטון מקומי, - איננו מתערבים בטום פעולה המבוצעת במקום. אלא מה? במידה שאנו קובעים את פעולתנו, הרינו מחוויים את דעתנו, ואח"כ אנו דורשים דו"ח על הפעולה. אך בביצוע הפעולה, איננו מתערבים. להיפך, אנו רוצים לעזור סתהיינה, ככל האפשר, לשכות סיהיו כפופות לסלטון המקומי.

ועדת לבון החליטה על צמצום ב-50 עובדים. חוץ ממספר זה, אנו נעביר 20 עובדים מהמרכזים ללשכות מחוזיות. ועדת לבון ציינה כי זהו שלב ראשון בצמצום, והיא עוד תמשיך בקצוצים.

בקשר לשאלת הנטיות האימפריאליסטיות:
ניקח, באופן קונקרטי, את בני-הילדים. איננו הולכים לפתוח מוסדות
חינוך, כי אין זה מתפקידנו. אך במקום שיש גן-טוציאלי - וקאן אני
מבדיל בין גן חינוכי ובין טוציאלי - משרד החינוך איננו מטפל בגן
ילדים בגיל 3. קיימנו מספר פגישות עם משרד החינוך, והצעתנו הייתה -
וכמעט שהגענו לידי הסכם - שאנו צריכים להביא זאת בפני ועדת מסנה,
והיא היא שתביא בעיה זו בפני ועדת לבון.

אמנם ארגוני הנסים פותחים את הגנים, אולם
אח"כ הם מטילים את העול עלינו. הם מגישים לנו רשימות העובדים, ושואלים
אותנו, את מי יש לקבל ואת מי לא לקבל. איננו מצוינים להוציא תפקיד
זה מידיהם, אך אם הארגונים באים ואומרים: קבלו אתם את העובדים, הרי
נוח להם בזה שאנו נספק את העובדת, והיא תהיה שייכת לארגוני הנסים.

בעניני בריאות, ברצוני לומר כי אין לנו
כל פרטנזיה להעמיס עלינו את עניני הבריאות.

התענינתי בשני המוסדות, "גסט" ו"עוגן",
ואף. קקרתים. שאלתי כיצד נעשית הפעולה הבריאותית, ולדעתי היא
נעשית באופן גרוע ביותר.

בקשר לתקציב עבור 70,000 ילדים הנהנים מארוחות,
המטלה התחייבה להגיע ל-100,000 ארוחות, ויטנו הסכם על כך.

ברצוני להוסיף, כי ועדת לבון מינתה ועדת-
מסנה אשר תכרך את ההתנגדות עם המשרדים, והיא גם תמליץ על הפעולות
שיש להטאיר בידינו, או שיש להעבירם למשרדים אחרים. אנו כמובן
מעונינים בסיום ההתרוצצויות.

הטיפול באסיר אינו יכול להיעשות יותר
ע"י משרד הסעד, ואני חושב שיש להוציא מרשותנו.

אם יש בידור בין-משרדי, הריהו נמצא בטיפול
של ועדת לבון. אין כל רצון של השתלטות על הפעולות הללו. אך אם
אנו חושבים שעיקר העיקרים הוא הסובן הטוציאלי, ואם הפרימט הוא ענין
טוציאלי - הרי איננו חושבים אחרת מאשר להטאיר זאת בידינו.

על השאלות האחרות שנשאלתי, לא אוכל להשיב,
כי אינני בקי בהן, והחברים הנמצאים אתי, הם ישיבו עליהן.

היו"ר א. אלטמן:

בואיל ואין לנו זמן יותר - עלינו לעבור עוד
על חוק הכלבת - הריני לבקש את נציגי משרד
הסעד, אם אפשר, להמציא לחברי הוועדה סקירה בכתב על פעולות משרד הסעד
בשנה זו. כלומר, שתהיה לנו סקירה עובדתית על פעולות שבוצעו במסך
כל השנה ע"י משרד הסעד. דבר זה מאד יעזור לנו.

ט. כפרית:

אני מבקשת פירוט מלא על תזונת הילדים.

ה ו ח ל ט

לקיים בישיבה הבאה, ביום ג', המסך לדיון זה
וטנציגי משרד הסעד יוזמנו לטעה 9.00.

היו"ר א. אלטמן:

אני מודה לסך בר-סלע, המנהל הכללי של משרד
הסעד, על סקירתו המעניינת ועל תשובותיו. את
המסך הדיון נקיים בסבוע הבא.

קבלתי מכתב מסר צירוף, על זה שהוועדה תדון
בחוק הכלבת.

היו"ר א. אלטמן:

להזמין את היועץ המספטי של מסדר המספטים לשבוע
הבא בשעה 8.30, על מנת לעבור על חוק הכלבת.

ה ו ח ל ט

להביא את הסיכום בענין הסגב הסניטרי בארץ
בפני חברי הוועדה בשבוע הבא.

כ ו ח ל ט

הישיבה נועלה בשעה 11.00.